

PREZES RADY MINISTRÓW

Donald Tusk

Warszawa, dnia 20 marca 2014 r.

RM-10-19-14

Pani Ewa KOPACZ

Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

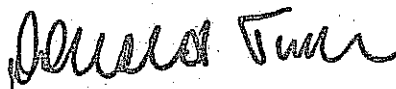
projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z poważaniem

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o rachunkowości¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 i 613) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) w ust. 1:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych, spółek partnerskich, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro;”;

– w pkt 4 uchyla się lit. c,

– pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) oddziałów i przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej;”;

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Kościelne osoby prawne nieprowadzące działalności gospodarczej prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami wewnętrznymi tych osób.”;

2) w art. 3:

a) w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) jednostce mikro – rozumie się przez to:

a) spółki, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem lit. c, oraz inne osoby prawne, a także oddziały przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej –

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża częściowo dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylającej dyrektywę Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz. Urz. UE L 182 z 29.06.2013, s. 19), w odniesieniu do jednostek mikro.

z wyłączeniem jednostek, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, jednostek zamierzających ubiegać się lub ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności na podstawie przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, oraz jednostek sektora finansów publicznych – jeżeli jednostki te w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostek rozpoczynających działalność w roku obrotowym, w którym rozpoczęły działalność, nie przekroczyły, z zastrzeżeniem lit. e, co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości:

- 1 500 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego,
- 3 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy,
- 10 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty,

- b) stowarzyszenia, związki zawodowe, organizacje pracodawców, izby gospodarcze, fundacje, przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, społeczno-zawodowe organizacje rolników, organizacje samorządu zawodowego i organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła – jeżeli nie prowadzą działalności gospodarczej,
- c) osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie, jeżeli przychody netto tych jednostek ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych wyniosły równowartość w walucie polskiej nie mniej niż 1 200 000 euro i nie więcej niż 2 000 000 euro za poprzedni rok obrotowy, a w przypadku jednostek rozpoczynających działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą – w roku obrotowym, w którym rozpoczęły działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą,

- d) osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie, które stosują zasady rachunkowości określone ustawą na podstawie art. 2 ust. 2
 - w stosunku do których organ zatwierdzający podjął decyzję w sprawie sporządzenia sprawozdania finansowego z zastosowaniem art. 46 ust. 5 pkt 4, art. 47 ust. 4 pkt 4, art. 48 ust. 3, art. 48a ust. 3, art. 48b ust. 4 lub art. 49 ust. 4,
 - e) spółki, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem lit. c, oraz inne osoby prawne, a także oddziały przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej – z wyłączeniem jednostek, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, jednostek zamierzających ubiegać się lub ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności na podstawie przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, oraz jednostek sektora finansów publicznych – które:
 - za poprzedni rok obrotowy sporządziły sprawozdanie finansowe z zastosowaniem art. 46 ust. 5 pkt 4, art. 47 ust. 4 pkt 4, art. 48 ust. 3, art. 48a ust. 3, art. 48b ust. 4 lub art. 49 ust. 4 oraz
 - w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe albo w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyły dwie z wymienionych w lit. a wielkości;”
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Wyrażone w euro wielkości, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, ust. 2 i w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. c, przelicza się na walutę polską po średnim kursie ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski, na dzień 30 września roku poprzedzającego rok obrotowy.”;
- 3) w art. 7 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. Jednostka mikro, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. b, może zrezygnować z zachowania zasady ostrożności przy wycenie poszczególnych składników aktywów i pasywów.”;
- 4) po art. 28 dodaje się art. 28a w brzmieniu:
- „Art. 28a. Przepisu art. 28 nie stosuje się do jednostek mikro w zakresie wyceny aktywów i pasywów według wartości godziwej i skorygowanej ceny nabycia.”;

- 5) w art. 46 w ust. 5:
- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) dla jednostek innych niż banki, zakłady ubezpieczeń, zakłady reasekuracji i jednostki mikro – w załączniku nr 1 do ustawy;”;
 - b) w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
 - „4) dla jednostek mikro – w załączniku nr 4 do ustawy.”;
- 6) w art. 47:
- a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
 - „3a. Ustalona w rachunku zysków i strat różnica pomiędzy przychodami a kosztami jednostki mikro, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. b, zwiększa – po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego – odpowiednio przychody lub koszty w następnym roku obrotowym; różnica dodatnia może być zaliczona na zwiększenie kapitału (funduszu) podstawowego.”;
 - b) w ust. 4:
 - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) dla jednostek innych niż banki, zakłady ubezpieczeń, zakłady reasekuracji i jednostki mikro – w załączniku nr 1 do ustawy, w wariantcie kalkulacyjnym albo porównawczym, zależnie od wyboru dokonanego przez kierownika jednostki;”;
 - w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
 - „4) dla jednostek mikro – w załączniku nr 4 do ustawy.”;
- 7) w art. 48 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
 - „3. Jednostka mikro może nie sporządzać informacji dodatkowej, o której mowa w ust. 1, pod warunkiem że przedstawi informacje uzupełniające do bilansu określone w załączniku nr 4 do ustawy.”;
- 8) w art. 48a dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
 - „3. Jednostka mikro może nie sporządzać zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym, o którym mowa w ust. 1.”;
- 9) w art. 48b dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
 - „4. Jednostka mikro może nie sporządzać rachunku przepływów pieniężnych, o którym mowa w ust. 1.”;

10) w art. 49 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Jednostka mikro, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. a i e, która ma obowiązek sporządzania sprawozdania z działalności jednostki zgodnie z ust. 1, może nie sporządzać tego sprawozdania, pod warunkiem że w informacji dodatkowej, a w przypadku, o którym mowa w art. 48 ust. 3, jako informacje uzupełniające do bilansu, przedstawi informacje dotyczące nabycia udziałów (akcji) własnych określone w załączniku nr 4 do ustawy.”;

11) po art. 49 dodaje się art. 49a w brzmieniu:

„Art. 49a. Przyjmuje się, że sprawozdanie finansowe sporządzone przez jednostkę mikro z zastosowaniem art. 46 ust. 5 pkt 4, art. 47 ust. 4 pkt 4, art. 48 ust. 3, art. 48a ust. 3, art. 48b ust. 4 lub art. 49 ust. 4, przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy tej jednostki.”;

12) w art. 80 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do stowarzyszeń, związków zawodowych, organizacji pracodawców, izb gospodarczych, fundacji, przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, społeczno-zawodowych organizacji rolników, organizacji samorządu zawodowego i organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, jeżeli nie prowadzą działalności gospodarczej, nie stosuje się przepisów rozdziałów 6 i 7 ustawy.”;

13) w art. 82 uchyla się pkt 1;

14) w załączniku nr 1 do ustawy tytuł załącznika otrzymuje brzmienie:

„Zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 45 ustawy, dla innych jednostek niż banki, zakłady ubezpieczeń, zakłady reasekuracji i jednostki mikro”;

15) dodaje się załącznik nr 4 do ustawy w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej ustawy.

Art. 2. 1. Ustawa ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy kończący się po dniu wejścia w życie ustawy.

2. W przypadku jednostek, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. a ustawy wymienionej w art. 1, z wyłączeniem jednostek rozpoczynających działalność, ustawa ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy kończący się po dniu wejścia w życie ustawy, pod warunkiem że w tym roku obrotowym oraz

w roku poprzedzającym ten rok obrotowy jednostki te nie przekroczyły co najmniej dwóch z wymienionych w tym przepisie wielkości.

3. Jednostki, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. b ustawy wymienionej w art. 1, sporządzają sprawozdanie finansowe według przepisów dotychczasowych za rok obrotowy kończący się po dniu wejścia w życie ustawy oraz za kolejny rok obrotowy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

ZAKRES INFORMACJI WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM, O KTÓRYM MOWA
W ART. 45 USTAWY, DLA JEDNOSTEK MIKRO

Informacje ogólne:

- 1) nazwa (firma) i siedziba oraz wskazanie właściwego sądu lub innego organu prowadzącego rejestr,
- 2) wskazanie czasu trwania działalności jednostki, jeżeli jest ograniczony,
- 3) wskazanie okresu objętego sprawozdaniem finansowym,
- 4) wskazanie zastosowanych zasad rachunkowości przewidzianych dla jednostek mikro z wyszczególnieniem wybranych uproszczeń,
- 5) wskazanie, czy sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez jednostkę w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez nią działalności,
- 6) omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji), pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia sprawozdania finansowego w zakresie, w jakim ustawa pozostawia jednostce prawo wyboru.

Bilans

Aktywa

A. Aktywa trwałe, w tym:

– środki trwałe

B. Aktywa obrotowe, w tym:

– zapasy

– należności krótkoterminowe

Aktywa razem

Pasywa

A. Kapitał (fundusz) własny, w tym:

– kapitał (fundusz) podstawowy

– należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)

B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, w tym:

- rezerwy na zobowiązania
- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek

Pasywa razem

Informacje uzupełniające do bilansu:

- 1) kwota wszelkich zobowiązań finansowych, w tym z tytułu dłużnych instrumentów finansowych, gwarancji i poręczeń lub zobowiązań warunkowych nieuwzględnionych w bilansie, ze wskazaniem charakteru i formy wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo; wszelkie zobowiązania dotyczące emerytur oraz jednostek powiązanych lub stowarzyszonych są ujawniane odrębnie,
- 2) kwota zaliczek i kredytów udzielonych członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, ze wskazaniem oprocentowania, głównych warunków oraz wszelkich kwot spłaconych, odpisanych lub umorzonych, a także zobowiązań zaciągniętych w ich imieniu tytułem gwarancji i poręczeń wszelkiego rodzaju, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii,
- 3) o udziałach (akcjach) własnych, w tym:
 - a) przyczyna nabycia udziałów (akcji) własnych dokonanego w roku obrotowym,
 - b) liczba i wartość nominalna nabytych oraz zbytych w roku obrotowym udziałów (akcji), a w przypadku braku wartości nominalnej, ich wartość księgowa, jak też część kapitału podstawowego, którą te udziały (akcje) reprezentują,
 - c) w przypadku nabycia lub zbycia odpłatnego, równowartość tych udziałów (akcji),
 - d) liczba i wartość nominalna lub, w razie braku wartości nominalnej, wartość księgowa wszystkich udziałów (akcji) nabytych i zatrzymanych, jak również część kapitału podstawowego, którą te udziały (akcje) reprezentują.

Rachunek zysków i strat

- A. Przychody podstawowej działalności operacyjnej i zrównane z nimi, w tym:
 - I. Zmiana stanu produktów (zwiększenie – wartość dodatnia, zmniejszenie – wartość ujemna)
- B. Koszty podstawowej działalności operacyjnej:
 - I. Amortyzacja
 - II. Zużycie materiałów i energii
 - III. Wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia

- IV. Pozostałe koszty
- C. Pozostałe przychody i zyski, w tym:
 - I. Aktualizacja wartości aktywów
- D. Pozostałe koszty i straty, w tym:
 - I. Aktualizacja wartości aktywów
- E. Podatek dochodowy
- F. Zysk/strata netto (A-B+C-D-E)
(dla jednostek mikro, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. a, c–e ustawy)
lub
- F. Wynik finansowy netto ogółem (A-B+C-D-E), w tym:
 - I. Nadwyżka przychodów nad kosztami (wartość dodatnia)
 - II. Nadwyżka kosztów nad przychodami (wartość ujemna)(dla jednostek mikro, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. b ustawy)”.

UZASADNIENIE

I. Cel nowelizacji

Cel nowelizacji ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 i 613), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”, wynika z implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylającej dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz. Urz. UE L 182 z 29.06.2013, s. 19), zwanej dalej „dyrektywą 2013/34”. Dyrektywa ta weszła w życie w dniu 19 lipca 2013 r. Nowelizacja dokonuje transpozycji przepisów dyrektywy 2013/34 odnośnie do jednostek mikro.

Niezależnie od powyższego, należy mieć na uwadze, że przyjęty kierunek zmian wpisuje się w działania rządu, zmierzające do poprawy warunków wykonywania działalności gospodarczej i ograniczenia lub zniesienia barier hamujących rozwój przedsiębiorczości, poprzez możliwość sporządzenia uproszczonego sprawozdania finansowego przez jednostki mikro (zdefiniowane w projekcie).

Należy jednakże zaznaczyć, że zastosowanie przez jednostki któregokolwiek z uproszczeń przewidzianych w przedmiotowym projekcie nowelizującym nie jest obowiązkowe – stanowi jedynie opcję dla jednostki, która spełni kryteria określone dla jednostki mikro (decyzję w tej sprawie podejmie organ zatwierdzający).

Wg publikacji Głównego Urzędu Statystycznego Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2011 r.¹⁾, w Polsce, w 2011 r. funkcjonowało 1 710 598 mikroprzedsiębiorstw²⁾, co stanowiło około 96% całego sektora przedsiębiorstw. 112 470 (tj. 6,6%) mikroprzedsiębiorstw prowadziło księgi rachunkowe. 21 760 jednostek (tj. 19,3%), spośród wyżej wymienionych jednostek, prowadzących księgi rachunkowe, spełnia definicję jednostki mikro przyjętą w rachunkowości przy uwzględnieniu kryterium przychodów oraz zatrudnienia.

¹⁾ Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2011 r., GUS, Warszawa 2013 r., s. 45.

²⁾ Wg definicji stosowanej przez GUS mikroprzedsiębiorstwa to przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących wynosi 0–9 osób.

Regulacje zawarte w dyrektywie 2013/34 (art. 3 ust. 1 dyrektywy) umożliwiają państwom członkowskim wprowadzenie uproszczeń w zakresie sprawozdawczości finansowej dla jednostek mikro. Zgodnie z przepisami dyrektywy jednostki mikro to: spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki komandytowo-akcyjne (jak również spółki osobowe przez nie tworzone), które na dzień bilansowy nie przekroczyły limitów dwóch z trzech następujących kryteriów:

- 1) suma bilansowa: 350 000 EUR (tj. 1 486 380 PLN)³⁾;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów: 700 000 EUR (tj. 2 972 760 PLN)⁴⁾;
- 3) przeciętne zatrudnienie w roku obrotowym: 10.

Na potrzeby nowelizacji w odniesieniu do ww. wielkości wyrażonych w euro przyjęto wartości w PLN określone w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. a projektu (część III pkt 2 uzasadnienia).

Z katalogu ww. spółek wyłącza się jednostki, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, jak również jednostki zamierzające ubiegać się lub ubiegające się o zezwolenie na wykonywanie działalności na podstawie tych przepisów.

Uproszczenia obejmują możliwość sporządzania znacznie skróconego sprawozdania finansowego (jedynie podstawowe informacje w bilansie oraz rachunku zysków i strat), zwolnienie ze sporządzania informacji dodatkowej oraz sprawozdania z działalności, pod warunkiem że niektóre informacje, objęte dotychczas zakresem informacyjnym tych elementów sprawozdania finansowego, zostaną przez jednostki mikro ujawnione w informacjach uzupełniających do bilansu. W przypadku gdy jednostka mikro skorzysta z jakiegokolwiek uproszczenia w zakresie sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności, nie będzie mogła stosować wartości godziwej oraz skorygowanej ceny nabycia do wyceny aktywów i pasywów. Przyczyni się to do obniżenia kosztów przygotowania sprawozdania finansowego oraz kosztów bieżącego prowadzenia rachunkowości.

³⁾ Kwoty przeliczone wg kursu (1 euro=4,2468 zł) opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu wejścia w życie dyrektywy 2013/34/UE, tj. na dzień 19 lipca 2013 r., tabela 2013/C 206/03.

⁴⁾ Patrz przypis 3.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom podmiotów obrotu gospodarczego, w celu umożliwienia stosowania uproszczeń w rachunkowości przez szerszy krąg podmiotów niż wynika to bezpośrednio z dyrektywy 2013/34, w nowelizacji przewiduje się rozszerzenie katalogu jednostek mikro także na:

- 1) inne osoby prawne, z wyłączeniem jednostek sektora finansów publicznych, a także oddziały przedsiębiorców zagranicznych (w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej), które w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, nie przekroczyły dwóch z ww. trzech wielkości (proponuje się analogiczne kryteria jak dla spółek, tj. w zakresie wielkości sumy bilansowej, przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz przeciętnego zatrudnienia w roku obrotowym);
- 2) stowarzyszenia, związki zawodowe, organizacje pracodawców, izby gospodarcze, fundacje, przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, społeczno-zawodowe organizacje rolników, organizacje samorządu zawodowego i organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła – jeżeli nie prowadzą działalności gospodarczej;
- 3) osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły równowartość w walucie polskiej nie mniej niż 1 200 000 euro i nie więcej niż 2 000 000 euro oraz
- 4) osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie, które również mogą, na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o rachunkowości, stosować zasady rachunkowości określone ustawą od początku następnego roku obrotowego, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy są niższe niż równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro.

W związku z objęciem definicją jednostki mikro jednostek, których dotyczą przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 137, poz. 1539, z 2003 r. Nr 11, poz. 117), „zwanego dalej rozporządzeniem”, postanowienia tego rozporządzenia zostają przeniesione do ustawy o rachunkowości.

W porównaniu z obecnym brzmieniem rozporządzenia projektowana ustawa określa szczegółowo katalog przedmiotowych jednostek uprawnionych do korzystania z reżimu przewidzianego dla jednostek mikro. Z uwagi na fakt, że polskie prawo nie zawiera definicji legalnej organizacji dobroczynności i opieki społecznej sformułowanie to wykreślono z ww. katalogu. Dodatkowo katalog został uzupełniony o następujące podmioty: społeczno-zawodowe organizacje rolników, organizacje samorządu zawodowego i organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła. Celem tej zmiany było dostosowanie projektowanych przepisów do katalogu jednostek stosujących rozporządzenie.

Ponadto projekt ustawy zmieniającej przewiduje wprowadzenie katalogu zamkniętego przedmiotowych jednostek. Ma to na celu umożliwienie jednolitego stosowania przepisów oraz uniknięcie niejasności interpretacyjnych dotyczących grupy jednostek, niebędących spółkami prawa handlowego, nieprowadzących działalności gospodarczej, które zaliczane są do jednostek mikro.

W wyniku przeniesienia przepisów rozporządzenia do ustawy o rachunkowości rozporządzenie to traci moc w związku z uchyleniem delegacji do jego wydania, znajdującej się w dotychczasowym art. 82 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Zważywszy na tendencje w zakresie wprowadzenia ułatwień w prawie bilansowym dla najmniejszych jednostek, projekt ustawy zmieniającej zawiera także przepisy umożliwiające stosowanie uproszczeń w rachunkowości przez osoby fizyczne (w tym osoby fizyczne nieposiadające obywatelstwa polskiego), spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie, których przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły równowartość w walucie polskiej nie mniej niż 1 200 000 euro i nie więcej niż 2 000 000 euro. W obecnym stanie prawnym ww. podmioty po przekroczeniu limitu 1 200 000 euro zobowiązane są do prowadzenia tzw. pełnej księgowości. Zaproponowany limit do stosowania uproszczeń przez osoby fizyczne (tj. równowartości w walucie polskiej 2 000 000 euro) jest spójny z limitem dla mikroprzedsiębiorcy określonym w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.).

Dodatkowo, zgodnie z projektowaną regulacją, z uproszczeń przewidzianych dla jednostek mikro będą mogły skorzystać także osoby fizyczne, spółki cywilne osób

fizycznych, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie, które na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o rachunkowości, mogą stosować przepisy tej ustawy, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy są niższe niż równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro.

Ponadto, w celu prawidłowego określenia katalogu jednostek mikro, proponuje się zmiany w art. 2 ustawy o rachunkowości o charakterze dostosowującym i porządkującym, tj. w katalogu jednostek objętych przepisami ustawy o rachunkowości (szczegółowy opis znajduje się w rozdziale III pkt 1).

II. Obecny stan prawny

W aktualnym stanie prawnym ustawa o rachunkowości zawiera już przepisy umożliwiające stosowanie pewnych uproszczeń dla tzw. „mniejszych jednostek”. Kwestie te reguluje art. 50 ustawy o rachunkowości, który daje jednostkom, spełniającym określone kryteria dotyczące zatrudnienia, sumy aktywów oraz przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów oraz operacji finansowych, możliwość sporządzania uproszczonego sprawozdania finansowego, tj. prezentowania danych w formie zagregowanej (jedynie pozycje oznaczone literami i cyframi rzymskimi ustalone w załączniku nr 1 do ustawy o rachunkowości). Zakres obecnie dostępnych uproszczeń nie jest jednak tak daleko idący, jak zaproponowano w przedmiotowym projekcie.

Aktualnie jednostki określone w art. 2 ustawy o rachunkowości stosują przepisy tej ustawy, obejmujące m.in. wycenę aktywów i pasywów (rozdział 4, w tym w wartości godziwej oraz w skorygowanej cenie nabycia) oraz sporządzanie sprawozdań finansowych (rozdział 5) zgodnie z zakresem informacyjnym określonym w załącznikach do ww. ustawy. Wyjątek stanowią osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie oraz spółdzielnie socjalne, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy są niższe niż równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro (art. 2 ust. 1 pkt 2). Jednocześnie osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie mogą stosować dobrowolnie zasady rachunkowości określone ustawą (art. 2 ust. 2). Natomiast stowarzyszenia, związki zawodowe, organizacje pracodawców, izby gospodarcze, fundacje, organizacje dobroczynności i opieki społecznej, przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych

– jeżeli nie prowadzą działalności gospodarczej – sporządzają swoje sprawozdania finansowe zgodnie z zakresem informacyjnym określonym w rozporządzeniu.

III. Proponowane zmiany wprowadzane projektem ustawy

1) Art. 1 pkt 1 ustawy nowelizującej wprowadza zmiany w treści art. 2 ustawy o rachunkowości:

– lit. a zmienia katalog jednostek zobowiązanych do stosowania przepisów ustawy. Związane jest to z wprowadzeniem do ustawy definicji jednostki mikro oraz ma służyć uporządkowaniu katalogu jednostek zobowiązanych do stosowania przepisów o rachunkowości i zapewnieniu spójności pomiędzy jej przepisami. Do głównych zmian w powyższym zakresie należy:

- wykreślenie z katalogu podmiotów zwolnionych z obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych (określonych w pkt 2) spółdzielni socjalnych, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły mniej niż równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro. Jednostki te, jako osoby prawne, powinny prowadzić księgi rachunkowe bez względu na wielkość osiągniętych przychodów,
- uchylenie lit. c w pkt 4, tj. wykreślenie z katalogu podmiotów zobowiązanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych państwowych funduszy celowych z uwagi na fakt, że państwowy fundusz celowy stanowi – zgodnie z przepisem art. 29 ust. 4 ustawy o finansach publicznych – wyodrębniony rachunek bankowy, którym dysponuje minister wskazany w ustawie tworzącej fundusz albo inny organ wskazany w tej ustawie. Dlatego też zdarzenia dotyczące państwowego funduszu celowego ujmowane są w księgach rachunkowych i wykazywane w sprawozdaniu finansowym jednostki obsługującej dysponenta tego funduszu. Wynika to z § 17 ust. 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289). W związku z tym bezzasadne jest stosowanie przepisów ustawy o rachunkowości do państwowych funduszy celowych,

- wprowadzenie dla osób fizycznych nieposiadających obywatelstwa polskiego możliwości nieprowadzenia ksiąg rachunkowych, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy są niższe niż równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro. Możliwość taką, na podstawie obecnie obowiązujących przepisów, mają osoby fizyczne, które są obywatelami polskimi oraz osoby fizyczne będące obywatelami pozostałych krajów członkowskich Unii Europejskiej. Projektowana zmiana ma na celu wprowadzenie przedmiotowego zwolnienia także dla osób fizycznych pochodzących z krajów spoza Unii Europejskiej. Cel ten został osiągnięty poprzez wykreślenie w pkt 6 ust. 1 wyrażenia „osób zagranicznych”. W rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej za osoby zagraniczne uważa się: osobę fizyczną nieposiadającą obywatelstwa polskiego, osobę prawną z siedzibą za granicą, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, z siedzibą za granicą. Po zmianach osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego zostanie objęta nowelizowanym pkt 2 ust. 1 art. 2. Natomiast do pozostałych osób zagranicznych w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej przepisów o rachunkowości nie stosuje się, gdyż są to osoby posiadające siedzibę za granicą. Usunięcie to zatem jest w pełni uzasadnione,
- lit. b dodaje ust. 4, który, w związku z objęciem definicją jednostki mikro jednostek, których dotyczą przepisy rozporządzenia, jest przeniesieniem do ustawy postanowień § 2 ust. 2 rozporządzenia, dotyczących prowadzenia rachunkowości przez kościelne osoby prawne, które, w przypadku gdy nie prowadzą działalności gospodarczej, prowadzą swoją rachunkowość według zasad określonych przez wewnętrzne przepisy kościelne.
- 2) Art. 1 pkt 2 ustawy nowelizującej wprowadza następujące zmiany w art. 3 ustawy o rachunkowości:
 - lit. a wprowadza w ust. 1 pkt 1a, zawierający katalog jednostek mikro. Proponuje się, aby do jednostek mikro, jak to wskazano na wstępie, zaliczane były:
 - a) spółki, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem lit. c, oraz inne osoby prawne, a także oddziały przedsiębiorców zagranicznych w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej – z wyłączeniem jednostek, o których

mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości⁵⁾, jednostek zamierzających ubiegać się lub ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności na podstawie przepisów, o których mowa w ww. art. 2 ust. 1 pkt 3, oraz jednostek sektora finansów publicznych – jeżeli jednostki te w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostek rozpoczynających działalność w roku obrotowym, w którym rozpoczęły działalność, nie przekroczyły, z zastrzeżeniem lit. e, co najmniej dwóch z następujących wielkości:

- 1 500 000 zł⁶⁾ – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego,
- 3 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy (definicja przychodów netto ze sprzedaży została określona w dyrektywie 2013/34 w art. 2 pkt 5),
- 10 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty,

- b) stowarzyszenia, związki zawodowe, organizacje pracodawców, izby gospodarcze, fundacje, przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, społeczno-zawodowe organizacje rolników, organizacje samorządu zawodowego i organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła – jeżeli nie prowadzą działalności gospodarczej,
- c) osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych wyniosły równowartość w walucie polskiej nie mniej niż 1 200 000 euro i nie więcej niż 2 000 000 euro za poprzedni rok obrotowy, a w przypadku jednostek rozpoczynających działalność albo prowadzenie ksiąg

⁵⁾ Tj.: jednostek organizacyjnych działających na podstawie Prawa bankowego, przepisów o obrocie papierami wartościowymi, przepisów o funduszach inwestycyjnych, przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przepisów o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych lub przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.

⁶⁾ Dyrektywa 2013/34/UE nakazuje państwom członkowskim kwotę w walucie krajowej, równoważną kwocie określonej dla obliczenia progów dla jednostek mikro, obliczać przy zastosowaniu stałego kursu walutowego opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu wejścia w życie jakiegokolwiek dyrektywy ustanawiającej te kwoty (informacje dot. kursu – vide przypis 3). Jednocześnie dyrektywa daje możliwość zwiększenia lub zmniejszenia o nie więcej niż 5% kwot podanych w euro, aby można było otrzymać zaokrąglone kwoty wyrażone w walucie krajowej (art. 3 ust. 9). W związku z powyższym w przedmiotowym projekcie progi dla jednostek mikro zostały ustalone w PLN oraz w kwocie zaokrąglonej.

rachunkowych w sposób określony ustawą – w roku obrotowym, w którym rozpoczęły działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą,

d) osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie stosujące zasady rachunkowości określone ustawą na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o rachunkowości

– w stosunku do których organ zatwierdzający podjął decyzję w sprawie sporządzenia sprawozdania finansowego z zastosowaniem przepisów art. 46 ust. 5 pkt 4, art. 47 ust. 4 pkt 4, art. 48 ust. 3, art. 48a ust. 3, art. 48b ust. 4 lub art. 49 ust. 4,

e) spółki, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem lit. c, oraz inne osoby prawne, a także oddziały przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej – z wyłączeniem jednostek, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, jednostek zamierzających ubiegać się lub ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności na podstawie przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 oraz jednostek sektora finansów publicznych – które:

– za poprzedni rok obrotowy sporządziły sprawozdanie finansowe z zastosowaniem przepisów art. 46 ust. 5 pkt 4, art. 47 ust. 4 pkt 4, art. 48 ust. 3, art. 48a ust. 3, art. 48b ust. 4 lub art. 49 ust. 4 oraz

– w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie albo w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, przekroczyły dwie z wymienionych w lit. a wielkości.

W powyższym przepisie projekt wskazuje, kiedy ww. jednostki stają się jednostkami mikro, tzn. jakie „kryteria wejścia na reżim mikro” muszą spełnić⁷⁾. Ponadto proponowane przepisy w lit. e wskazują na sytuację, w której jednostki określone w ww. lit. a, pomimo że w jednym roku obrotowym przekroczą wskazane tam kryteria, nadal będą mogły korzystać z uproszczeń przewidzianych niniejszym projektem. Przepis ten stanowi implementację postanowień dyrektywy 2013/34 (art. 3 ust. 10).

Ponadto projekt odnosi się do sytuacji, w której jednostka, określona w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. a i c projektu, sporządza sprawozdanie finansowe za pierwszy rok działalności. W takiej sytuacji, jeśli na dzień bilansowy nie przekroczyła odpowiednio

⁷⁾ Kryteria określone w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. a–d projektu.

dwóch z trzech kryteriów określonych dla jednostki mikro, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. a (tj. sumy bilansowej, przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz zatrudnienia) lub wielkości określonej dla jednostek zdefiniowanych w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. c (tj. przychodów netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych) przy sporządzaniu sprawozdania finansowego może skorzystać z uproszczeń przewidzianych ustawą dla jednostek mikro.

Dodatkowo wprowadzona regulacja daje możliwość skorzystania z przedmiotowych uproszczeń jednostkom określonym w projektowanym art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. c, które nie prowadziły uprzednio ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, sporządzającym po raz pierwszy sprawozdanie finansowe, jeśli nie przekroczyły wielkości określonej w ww. artykule.

W przepisie tym zawarto także dodatkowy warunek wskazujący, że do uznania za jednostkę mikro nie wystarczy spełnić kryteriów opisanych w lit. a–d, ale konieczne jest także, z uwagi na fakt, iż tzw. reżim mikro jest opcją dla jednostki, podjęcie decyzji przez organ zatwierdzający o sporządzeniu sprawozdania finansowego przy zastosowaniu któregośkolwiek przepisu przewidzianego dla jednostki mikro.

Z zakresu projektowanych uproszczeń i zwolnień wyłączone zostają, z uwagi na rolę, jaką odgrywają w gospodarce, jednostki organizacyjne działające na podstawie Prawa bankowego, przepisów o obrocie papierami wartościowymi⁸⁾, przepisów o funduszach inwestycyjnych, przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przepisów o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych lub przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz jednostki zamierzające ubiegać się lub ubiegające się o zezwolenie na wykonywanie działalności na podstawie ww. regulacji, bez względu na wielkość przychodów.

Z ww. katalogu jednostek mikro wyłączone zostały także jednostki sektora finansów publicznych, bowiem przepisy dyrektywy Rady nr 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz. Urz. UE L 306 z 23.11. 2011, str. 41), zobowiązują rządy państw członkowskich oraz podsektory sektora instytucji rządowych i samorządowych do prowadzenia systemów rachunkowości w sposób spójny i kompleksowy w celu zapewnienia jednolitych

⁸⁾ Rozumie się przez to przepisy ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

i porównywalnych informacji na potrzeby ustalenia procedury nadmiernego deficytu (EDP) oraz notyfikacji fiskalnej,

– lit. b nadaje nowe brzmienie art. 3 ust. 3 ustawy o rachunkowości dotyczącej zasad przeliczania wielkości wyrażonych w euro na walutę polską, w związku z dodaniem w art. 3 ust. 1 pkt 1a. W zmienianym ust. 3 powtórzono jego dotychczasowe brzmienie, uzupełniwszy je o wskazanie, że norma ta ma zastosowanie także do przeliczania na walutę krajową progu wskazanego w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. c.

3) Art. 1 pkt 3 ustawy nowelizującej dotyczy zmiany art. 7 ustawy o rachunkowości poprzez dodanie ust. 2a, przewidującego możliwość rezygnacji z obowiązku stosowania zasady ostrożności przez stowarzyszenia, związki zawodowe, organizacje pracodawców, izby gospodarcze, fundacje, przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, społeczno-zawodowe organizacje rolników, organizacje samorządu zawodowego i organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła, jeżeli nie prowadzą one działalności gospodarczej. Oznacza to, że jednostki te nie są zobligowane np. do dokonywania odpisów aktualizujących składników aktywów oraz do tworzenia rezerw. Zmiana ta wynika z przeniesienia do ustawy o rachunkowości przepisów rozporządzenia. Zwolnienie to obowiązuje od 1995 r. i ma swój wyraz w § 2 ust. 5 rozporządzenia.

4) Art. 1 pkt 4 ustawy nowelizującej wprowadza do ustawy o rachunkowości art. 28a, stanowiący, iż jednostka mikro, stosując zasady wyceny aktywów i pasywów określone w art. 28 ustawy o rachunkowości, nie dokonuje wyceny aktywów i pasywów w wartości godziwej oraz w skorygowanej cenie nabycia.

Proponowane brzmienie projektowanego artykułu wynika z faktu, że obecnie spółki, których sprawozdania finansowe podlegają badaniu przez biegłego rewidenta (do takich spółek należą wszystkie spółki akcyjne na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości) zobowiązane są do stosowania postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. Nr 149, poz. 1674, z późn. zm.). Rozporządzenie to nakłada na podmioty zobligowane do jego stosowania

obowiązek wyceny instrumentów finansowych w wartości godziwej oraz w skorygowanej cenie nabycia.

Zakaz wyceny aktywów i pasywów w wartości godziwej dla jednostek mikro, które skorzystają z uproszczeń, wynika bezpośrednio z dyrektywy 2013/34 (art. 36 ust. 3 dyrektywy). Projekt nowelizacji proponuje także zakaz wyceny aktywów i pasywów w skorygowanej cenie nabycia z uwagi na skomplikowany sposób jej ustalania (podobnie jak w przypadku wartości godziwej). Możliwość taką daje art. 8 ust. 6 dyrektywy 2013/34, zgodnie z którym państwa członkowskie mogą zezwolić lub nakazać wycenę instrumentów finansowych zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości na mocy rozporządzenia (WE) nr 1606/2002 (tj. w skorygowanej cenie nabycia).

Projektowana regulacja umożliwi stosowanie uproszczeń przez spółki akcyjne, które spełnią kryteria mikro. Oznacza to, że spółki te będą zwolnione z obowiązku wyceny swoich aktywów i pasywów w wartości godziwej lub w skorygowanej cenie nabycia zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia Ministra Finansów.

Jednocześnie projekt ustawy zobowiązuje jednostki, które skorzystają z uproszczenia w postaci niesporządzania informacji dodatkowej, aby ujawniały w informacjach uzupełniających do bilansu m.in. kwotę wszelkich zobowiązań finansowych, w tym z tytułu dłużnych instrumentów finansowych, gwarancji i poręczeń lub zobowiązań warunkowych nieuwzględnionych w bilansie, ze wskazaniem charakteru i formy wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo (na podstawie art. 16 ust. 1 lit. d dyrektywy 2013/34).

- 5) Art. 1 pkt 5 ustawy nowelizującej rozszerza artykuł 46 ust. 5 ustawy o rachunkowości o zakres informacyjny bilansu ustalony dla jednostek mikro, który został określony w dodatkowym załączniku nr 4. Zakres ten jest uproszczony i zawiera podstawowe pozycje aktywów oraz pasywów (art. 36 ust. 2 lit. a dyrektywy 2013/34). Dodatkowo nadaje nowe brzmienie ust. 5 pkt 1 poprzez wskazanie, iż zakres informacyjny bilansu wskazany w załączniku nr 1 nie dotyczy jednostek mikro.
- 6) Art. 1 pkt 6 ustawy nowelizującej dotyczy zmiany art. 47 ustawy o rachunkowości, stanowiącego o zakresie informacyjnym rachunku zysków i strat:

- lit. a wprowadza nowy ust. 3a wynikający z przeniesienia przepisów rozporządzenia do ustawy o rachunkowości. Dotyczy on szczególnej zasady ustalania wyniku finansowego dla stowarzyszeń, fundacji, związków zawodowych, organizacji pracodawców, izb gospodarczych, przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, społeczno-zawodowych organizacji rolników, organizacji samorządu zawodowego i organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła (jeśli nie prowadzą działalności gospodarczej), polegającej na zwiększeniu – po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego – odpowiednio przychodów lub kosztów w następnym roku obrotowym (lub różnica dodatnia może być zaliczona na zwiększenie kapitału (funduszu) podstawowego),
- lit. b uzupełnia ust. 4 art. 47 ustawy o rachunkowości o zakres informacyjny rachunku zysków i strat ustalony dla jednostek mikro w załączniku nr 4 (art. 36 ust. 2 lit. b dyrektywy 2013/34). Zakres ten jest uproszczony w stosunku do zakresu określonego w załączniku nr 1 ustawy o rachunkowości. Dodatkowo nadaje nowe brzmienie pkt 1 w ust. 4 poprzez wskazanie, iż zakres informacyjny rachunku zysków i strat wskazany w załączniku nr 1 nie dotyczy jednostek mikro.
- 7) Art. 1 pkt 7 ustawy nowelizującej wprowadza do ustawy o rachunkowości do art. 48 nowy ust. 3, stanowiący implementację postanowień dyrektywy 2013/34 (art. 36 ust. 1 lit. b dyrektywy) w zakresie zwolnienia jednostki mikro z obowiązku sporządzania informacji dodatkowej, pod warunkiem że w przypisie do bilansu zostaną ujawnione informacje określone w załączniku nr 4 do projektu ustawy⁹⁾.
- 8) Art. 1 pkt 8 ustawy nowelizującej wprowadza do ustawy o rachunkowości do art. 48a nowy ust. 3, dający jednostce mikro możliwość niesporządzania zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym.
- 9) Art. 1 pkt 9 ustawy nowelizującej wprowadza do ustawy o rachunkowości do art. 48b nowy ust. 4, umożliwiający jednostce mikro niesporządzanie rachunku przepływów pieniężnych.

⁹⁾ Są to informacje dotyczące: wszelkich zobowiązań finansowych, w tym z tytułu dłużnych instrumentów finansowych, z tytułu gwarancji i poręczeń, kwot zaliczek i kredytów udzielonych członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących spółek handlowych oraz wybranych informacji odnoszących się do nabytych udziałów (akcji) własnych.

- 10) Art. 1 pkt 10 ustawy nowelizującej wprowadza do art. 49 nowy ust. 4, który wdraża postanowienia dyrektywy 2013/34 (art. 36 ust. 1 lit. c dyrektywy) w zakresie zwolnienia jednostki mikro z obowiązku sporządzania sprawozdania z działalności, pod warunkiem że informacje dotyczące nabycia udziałów (akcji) własnych, określone w załączniku nr 4 do ustawy, zostaną ujawnione w informacji dodatkowej lub w przypisie do bilansu.
- 11) Art. 1 pkt 11 ustawy nowelizującej dodaje w ustawie o rachunkowości art. 49a, odnoszący się do zasady określonej w art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości dotyczącej stosowania zasad (polityki) rachunkowości. Dodanie art. 49a w proponowanym brzmieniu ma na celu zapewnienie, że sprawozdanie finansowe, sporządzone przez jednostkę mikro, uprawnioną do korzystania z uproszczeń przewidzianych w ustawie, z założenia przedstawia jasno i rzetelnie sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy (bez potrzeby dodatkowej analizy ich wpływu na rzetelność i jasność sprawozdania finansowego).
- 12) Art. 1 pkt 12 ustawy nowelizującej zmienia art. 80 ust. 3 ustawy o rachunkowości i dotyczy zakresu stosowania ustawy. Artykuł ten w znowelizowanej formie zawiera enumeratywny katalog jednostek, do których nie stosuje się przepisów rozdziału 6 (Skonsolidowane sprawozdania finansowe grupy kapitałowej) oraz rozdziału 7 (Badanie, składanie do właściwego rejestru sądowego, udostępnianie i ogłaszanie sprawozdań finansowych) ustawy o rachunkowości. Dotyczy on jednostek, do których zastosowanie mają przepisy projektowanego art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. b.
- 13) Art. 1 pkt 13 ustawy nowelizującej uchyla pkt 1 w art. 82 ustawy o rachunkowości zawierający delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania rozporządzenia określającego szczególne zasady rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej. Uchylenie delegacji ustawowej wynika z przeniesienia przepisów rozporządzenia do ustawy o rachunkowości.
- 14) Art. 1 pkt 14 ustawy nowelizującej nadaje nowe brzmienie tytułowi załącznika nr 1 do ustawy poprzez doprecyzowanie, iż określony w tymże załączniku zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym nie jest przeznaczony również dla jednostek mikro.

15) Art. 1 pkt 15 ustawy nowelizującej wprowadza do ustawy o rachunkowości dodatkowy załącznik nr 4 określający zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym przez jednostki mikro (informacje ogólne, bilans wraz z informacjami uzupełniającymi oraz rachunek zysków i strat).

Zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, określony w załączniku nr 4, dodawanym do ustawy o rachunkowości, wprowadza możliwość sporządzania przez jednostki mikro uproszczonego bilansu oraz rachunku zysków i strat obejmujących jedynie kilka pozycji.

Ustalone w załączniku nr 4 dane uzupełniające do bilansu obejmują pozycje, które – w myśl dyrektywy 2013/34 – jednostka mikro ma obowiązek ujawnić w informacjach uzupełniających do bilansu, w przypadku gdy nie sporządza informacji dodatkowej oraz sprawozdania z działalności.

Art. 2 ustawy nowelizującej określa obowiązywanie ustawy. Planuje się, żeby projektowana zmiana, w zakresie uproszczeń w sprawozdawczości finansowej dla jednostek mikro, miała zastosowanie do sprawozdań finansowych za rok obrotowy kończący się po dniu wejścia w życie ustawy (ust. 1). Jednocześnie projektowany artykuł precyzuje, iż jednostki wymienione w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. a projektowanej ustawy, które kontynuują swoją działalność mogą skorzystać z uproszczeń, jeśli w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy nie przekroczyły co najmniej dwóch z trzech określonych w projekcie wielkości odnoszących się do sumy bilansowej, przychodów netto oraz zatrudnienia. Natomiast ww. jednostki, które rozpoczęły działalność w danym roku obrotowym stosują wprost przepisy ustawy. W takiej sytuacji mają prawo do stosowania uproszczeń już w roku obrotowym, w którym rozpoczęły działalność, pod warunkiem że spełniają ww. kryteria (por. art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. a).

Dodatkowo artykuł ten wydłuża termin obowiązywania przepisów dotychczasowych w zakresie sprawozdań finansowych sporządzanych przez stowarzyszenia, związki zawodowe, organizacje pracodawców, izby gospodarcze, fundacje, przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, społeczno-zawodowe organizacje rolników, organizacje samorządu zawodowego i organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła, które nie prowadzą działalności gospodarczej (ust. 3). Podyktowane jest to koniecznością dostosowania

informatycznych systemów sprawozdań finansowych niektórych jednostek, w tym m.in. organizacji pożytku publicznego.

Art. 3 ustawy nowelizującej określa datę wejścia w życie ustawy po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy jest zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów (www.mf.gov.pl). Zgodnie z § 11a ust. 1 i ust. 2 pkt 1 uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.) w zw. z § 170 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979), projekt ustawy jest udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie ww. przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Projekt ustawy został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów na 2013 r. pod nr UD94.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projekt ustawy przewiduje objęcie uproszczeniami w zakresie sprawozdawczości finansowej dużej liczby jednostek. Celem takiego działania jest realizacja założeń rządu, mających na celu redukcję barier administracyjnych oraz zmniejszenie kosztów działalności gospodarczej – czynników, które w znacznym stopniu ograniczają rozwój przedsiębiorczości.

Do grupy jednostek, które będą mogły skorzystać z zaproponowanych uproszczeń należą:

- a) spółki, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, z zastrzeżeniem lit. c, oraz inne osoby prawne, a także oddziały przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie gospodarczej¹⁰⁾ – z wyłączeniem jednostek, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3¹¹⁾, jednostek zamierzających ubiegać się lub ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności na podstawie przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 oraz jednostek sektora finansów publicznych – które, w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, nie przekroczyły co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości:
 - suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego wyniosła 1 500 000 PLN,
 - przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy wyniosły 3 000 000 PLN,
 - średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło 10 osób,
- b) stowarzyszenia, związki zawodowe, organizacje pracodawców, izby gospodarcze, fundacje, przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, społeczno-zawodowe organizacje rolników, organizacje samorządu zawodowego i organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła – jeżeli nie prowadzą działalności gospodarczej,

¹⁰⁾ Do jednostek tych należą przede wszystkim: spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjne (w tym także w organizacji) spółki komandytowo-akcyjne, spółki komandytowe, spółki osobowe z udziałem spółek kapitałowych i spółek komandytowo-akcyjnych, spółdzielnie.

¹¹⁾ Patrz przypis 5.

- c) osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych wyniosły równowartość w walucie polskiej nie mniej niż 1 200 000 euro i nie więcej niż 2 000 000 euro za poprzedni rok obrotowy, a w przypadku jednostek rozpoczynających działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą – w roku obrotowym, w którym rozpoczęły działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą,
- d) osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie, które również mogą, na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o rachunkowości, stosować zasady rachunkowości określone ustawą od początku następnego roku obrotowego, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy są niższe niż równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro.

Przepisy projektowanej ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości mogą mieć zatem wpływ na jednostki o różnej formie prawnej, działające na rynku polskim. W celu oszacowania potencjalnej liczby jednostek, których może dotyczyć projektowana ustawa, posłużono się danymi uzyskanymi z Głównego Urzędu Statystycznego, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz wynikami badania rynku biur rachunkowych. Na podstawie danych uzyskanych z ww. źródeł prognozuje się, że z zaproponowanych uproszczeń będzie mogło skorzystać ponad 34 000 jednostek, co w rezultacie będzie mogło doprowadzać do redukcji kosztów związanych ze sporządzaniem sprawozdania finansowego rzędu 17 000 000 zł.

Szczegółowe dane dotyczące kosztów i korzyści społecznych

Koszty i korzyści społeczne			
Grupa społeczna	Liczebność grupy	Korzyści (finansowe) w PLN	Koszty (finansowe)
Jednostki mikro objęte dyrektywą *	21 760¹	10 880 000 (1 000 x 50% x liczba jednostek) ⁵	brak
Jednostki mikro, o których mowa w ww. lit. a **	684²	342 000	brak
Jednostki mikro, o których mowa w ww. lit. b ***	8 509³	4 254 500	200 000****
Jednostki mikro, o których mowa w ww. lit. c ****	3 173⁴	1 586 500	brak
		RAZEMM	17 063 000

* Do jednostek tych należą spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki komandytowo-akcyjne oraz spółki osobowe przez nie tworzone.

** Są to m.in. wybrane spółki handlowe osobowe oraz osoby prawne.

*** Do tej grupy należą jednostki nieprowadzące działalności gospodarczej, niebędące spółkami handlowymi. Są to: stowarzyszenia, związki zawodowe, organizacje pracodawców, izby gospodarcze, fundacje, przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych społeczno-zawodowe organizacje rolników (tj. kółka rolnicze, rolnicze zrzeszenia branżowe, związki rolników, kółek i organizacji rolniczych oraz związki rolniczych zrzeszeń branżowych), organizacje samorządu zawodowego (tj. zrzeszenia handlu i usług, zrzeszenia transportu, ogólnokrajowe reprezentacje zrzeszeń handlu i usług, ogólnokrajowe reprezentacje zrzeszeń transportu oraz inne organizacje przedsiębiorców) oraz organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła (tj. cechy, izby rzemieślnicze oraz Związek Rzemiosła Polskiego).

**** Dotyczy osób fizycznych oraz spółek osobowych przez nie tworzonych.

***** Koszty związane z modernizacją Systemu Sprawozdań Finansowych i Merytorycznych Organizacji Pożytku Publicznego, wynikające z konieczności dostosowania internetowego systemu sprawozdań organizacji pożytku publicznego do nowych, zaproponowanych w przedmiotowym projekcie, wymogów w zakresie zamieszczania zatwierdzonych sprawozdań finansowych przedmiotowych jednostek na stronie urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (dane uzyskane z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej).

¹ Informacja przygotowana na podstawie danych uzyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego (dalej GUS). Grupę ww. jednostek stanowią podmioty, które na dzień bilansowy nie przekroczyły 2 kryteriów – przychodów netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych (700 000 euro) oraz zatrudnienia (poniżej 10 osób). Kryterium sumy bilansowej nie zostało uwzględnione, ponieważ jednostki definiowane przez GUS jako mikroprzedsiębiorstwa (liczba pracujących poniżej 10 osób) w sprawozdaniu do GUS (składanym na formularzu SP-3) podają wielkość osiągniętych przychodów z całokształtu działalności, nie podają natomiast wielkości sumy bilansowej. W 2011 r. w Polsce funkcjonowało 1 710 598 mikroprzedsiębiorstw, z czego 112 470 (tj. 6,6%) prowadziło księgi rachunkowe. 21 760 jednostek (tj. 19,3%), spośród mikroprzedsiębiorstw, prowadzących księgi rachunkowe, spełnia definicję jednostki mikro przyjętą w rachunkowości przy uwzględnieniu kryterium przychodów oraz zatrudnienia.

² Dane odnoszą się do najliczniejszej grupy jednostek spośród wymienionych w lit. a, tj. do spółdzielni. Informacja dotycząca liczby ww. jednostek przygotowana została na podstawie danych uzyskanych z GUS. Grupa tych jednostek mikro została określona na podstawie składanych przez te jednostki do GUS rocznych ankiet przedsiębiorstw (formularz SP) oraz statystycznego sprawozdania finansowego (formularz F-02) za rok 2011.

Grupę ww. jednostek stanowią spółdzielnie, które na dzień bilansowy nie przekroczyły 2 kryteriów – sumy bilansowej (350 000 euro) oraz przychodów netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych (700 000 euro). Kryterium zatrudnienia (poniżej 10 osób) nie zostało uwzględnione, ponieważ jednostki definiowane przez GUS jako mikroprzedsiębiorstwa (liczba pracujących poniżej 10 osób) nie są uwzględniane w formularzach SP oraz F-02.

³ Dane przygotowane na podstawie informacji otrzymanych z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (Departament Pożytku Publicznego). Zaprezentowana liczba uwzględnia fundacje i stowarzyszenia, posiadające status organizacji pożytku publicznego, które działały w Polsce na dzień 31 grudnia 2011 r. Z informacji uzyskanych z MPiPS wynika, że organizacje pożytku publicznego w większości przypadków działają w formie stowarzyszeń (62,40%)* oraz fundacji (21,98%)*. Z uwagi na brak danych nie dokonano podziału stowarzyszeń i fundacji na prowadzące oraz nieprowadzące działalności gospodarczej.

⁴ Informacja przygotowana na podstawie danych uzyskanych z GUS. Wyszczególniona liczba stanowi różnicę pomiędzy liczbą jednostek (osoby fizyczne, spółki partnerskie, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki cywilne osób fizycznych), których przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za 2011 r. wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro, a liczbą jednostek (o ww. formach prawnych), których przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za 2011 r. wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 2 000 000 euro.

⁵ Korzyści finansowe obliczone na podstawie danych zawartych w raporcie Ministerstwa Gospodarki „Pomiar obciążeń administracyjnych w przepisach prawa gospodarczego” (Warszawa, 31 maja 2010 r.). Wg ww. raportu roczne łączne koszty administracyjne per przedsiębiorca poniesione w związku

* Dane na dzień 30 września 2012 r.

z obowiązkiem sporządzania sprawozdania finansowego wynoszą średnio 5051 PLN (niezależnie od wielkości jednostki). Na podstawie badania cen na rynku biur rachunkowych szacuje się, że w przypadku jednostek mikro koszty te będą wynosiły ok. 1000 PLN. Mając na uwadze tę kwotę, przyjęto założenie, że w wyniku wprowadzenia uproszczeń dla jednostek mikro, redukcji o połowę ulegnie czas potrzebny na sporządzenie sprawozdania finansowego, co doprowadzi do 50% obniżki kosztów przygotowania ww. dokumentu. Dla ww. zaprezentowanej liczby jednostek mikro objętych dyrektywą korzyści te wynoszą 10 880 000 PLN. W przypadku rozszerzenia katalogu jednostek mikro na inne podmioty korzyści te będą wynosić łącznie 17 063 000 PLN .

Należy jednak zaznaczyć, że skorzystanie z tzw. „reżimu mikro” stanowi jedynie opcję dla jednostki, a decyzję o zastosowaniu przewidzianych w projekcie ustawy zmieniającej ustawę o rachunkowości uproszczeń podejmuje organ zatwierdzający. Trudno jest więc dokładnie określić, ile jednostek zdecyduje się na stosowanie uproszczonej sprawozdawczości finansowej.

Ponadto projekt ustawy przewiduje obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych przez osoby fizyczne pochodzące z krajów spoza Unii Europejskiej, a prowadzące działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, po przekroczeniu progu przychodów netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy o równowartości w walucie polskiej 1 200 000 euro. Zapis taki prowadzi do zrównania obowiązku w zakresie rachunkowości osób z Unii Europejskiej – co do zasady – jak i spoza Unii Europejskiej. Osoby takie, do momentu przekroczenia ww. limitu przychodów, będą objęte przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych.

2. Wpływ na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Brak wpływu.

3. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został poddany konsultacjom społecznym z przedstawicielami następujących podmiotów:

1. Stowarzyszenie Księgowych w Polsce
2. Krajowa Izba Biegłych Rewidentów
3. Stowarzyszenie Biegłych Rewidentów, Księgowych, Doradców Podatkowych, Prawników i Ekonomistów „LIBERTAS”

4. Krajowa Izba Doradców Podatkowych
5. Forum Związków Zawodowych
6. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”
7. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
8. Business Centre Club
9. Polska Rada Biznesu
10. Izba Pracodawców Polskich
11. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
12. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”
13. Trójstronna Komisja ds. Społeczno-Gospodarczych
14. Krajowa Izba Gospodarcza
15. Polska Izba Biur Rachunkowych
16. Związek Rzemiosła Polskiego
17. Polski Instytut Dyrektorów
18. Krajowa Rada Spółdzielcza
19. Krajowa Rada Izb Rolniczych
20. Rzecznik Praw Obywatelskich
21. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
22. Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa
23. Główny Urząd Statystyczny
24. Komisja Nadzoru Finansowego
25. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
26. Komitet Standardów Rachunkowości

W trakcie konsultacji społecznych wpłynęły uwagi od 13 organizacji. Część uwag została uwzględniona. Uwagi nieuwzględnione zostały zawarte w protokole rozbieżności, który został w pełni uzgodniony podczas konferencji uzgodnieniowej

w dniu 20 września 2013 r. Obecnie nie występują rozbieżności w zakresie projektu ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Wejście w życie projektowanych przepisów może oddziaływać na rynek pracy poprzez powstawanie nowych jednostek, dla których prowadzenie pełnej księgowości nie będzie stanowiło tak dużego obciążenia, jak obecnie. Powstawanie nowych jednostek może mieć pozytywny wpływ w postaci tworzenia nowych miejsc pracy.

5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowane zmiany mogą w efekcie doprowadzić do poprawy warunków przedsiębiorczości i wzrostu konkurencyjności gospodarki. Zniesienie barier administracyjnych i wprowadzenie bardziej przyjaznych przepisów o rachunkowości może w znacznym stopniu poprawić warunki funkcjonowania najmniejszych jednostek.

6. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanych przepisów nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

7. Wstępna ocena projektu z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Stanowi implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylającej dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz. Urz. UE L 182 z 29.06.2013, s. 19). Nowelizacja dokonuje transpozycji przepisów dyrektywy 2013/34 odnośnie do jednostek mikro.

TABELA ZBIEŻNOŚCI

Tytuł projektu	Projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości	
Tytuł wdrażanego aktu prawnego	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywę Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG	

PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ

Lp.	Jedn. red.	Treść przepisu UE	Konieczność wdrożenia T/N	Jedn. red. zmienianej ustawy	Treść przepisu projektu / uwagi	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE
1.	Art. 3 ust. 1	1. Państwa członkowskie, stosując jedną lub więcej możliwości przewidzianych w art. 36, definiują mikrojednostki jako jednostki, które na dzień bilansowy nie przekraczają limitów w przypadku co najmniej dwóch z trzech następujących kryteriów: a) suma bilansowa: 350000 EUR; b) przychody netto ze sprzedaży: 700000 EUR; c) średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym: 10.	N	Art. 3 ust. 1 pkt 1a lit a	1a) jednostce mikro – rozumie się przez to: a) spółki, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem lit. c, oraz inne osoby prawne, a także oddziały przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej - z wyłączeniem jednostek, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, jednostek zamierzających ubiegać się lub ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności na podstawie przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, oraz jednostek sektora finansów publicznych - jeżeli jednostki te w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostek rozpoczynających działalność w roku obrotowym, w którym	

						rozpoczęły działalność, nie przekroczyły, z zastrzeżeniem lit. e, co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości: -1 500 000 zł - w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, -3 000 000 zł - w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, -10 osób - w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty, (...) – w stosunku do których organ zatwierdzający podjął decyzję w sprawie sporządzenia sprawozdania finansowego z zastosowaniem art. 46 ust. 5 pkt 4, art. 47 ust. 4 pkt 4, art. 48 ust. 3, art. 48a ust. 3, art. 48b ust. 4 lub art. 49 ust. 4					
2.	Art. 3 ust. 9 akapit 1	9. W przypadku państw członkowskich, które dotychczas nie przyjęły euro, kwotę w walucie krajowej równoważną kwotom określonym w ust. 1–7 oblicza się przy zastosowaniu kursu walutowego opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu wejścia w życie jakiegokolwiek dyrektywy ustanawiającej te kwoty.	N	-	-						Progi dla jednostek mikro zostały przyjęte w polskiej walucie. Przeliczenia dokonano po kursie 1 euro=4,2468 zł.
3.	Art. 3 ust. 9 akapit 2	W celu przeliczenia na waluty krajowe państw członkowskich, które dotychczas nie przyjęły euro, kwoty w euro wyszczególnione w ust. 1, 3, 4, 6 i 7 mogą być zwiększone lub zmniejszone o nie	N	-	-						Skorzystano z zaokrąglenia wobec przyjęcia w projekcie progów wyrażonych w polskiej walucie.

4.	Art. 3 ust. 10	<p>więcej niż 5 %, aby otrzymać zaokrąglone kwoty wyrażone w walutach krajowych.</p> <p>Jeżeli na dzień bilansowy jednostka lub grupa przekracza lub przestaje przekraczać limity dwóch z trzech kryteriów wskazanych w ust. 1–7, fakt ten wpływa na zastosowanie odstępstw ustanowionych niniejszą dyrektywą wyłącznie wtedy, gdy ma to miejsce w ciągu dwóch kolejnych lat obrotowych.</p>	N	Art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. a i e	<p>1a) jednostce mikro – rozumie się przez to:</p> <p>a) spółki, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem lit. c, oraz inne osoby prawne, a także oddziały przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej - z wyłączeniem jednostek, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, jednostek zamierzających ubiegać się lub ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności na podstawie przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, oraz jednostek sektora finansów publicznych - jeżeli <u>jednostki te w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostek rozpoczynających działalność w roku obrotowym, w którym rozpoczęły działalność, nie przekroczyły, z zastrzeżeniem lit. e, co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 500 000 zł - w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, - 3 000 000 zł - w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, - 10 osób - w przypadku 	
----	----------------	--	---	---------------------------------	--	--

5.	Art. 36 ust. 1 lit. a	1. Państwa członkowskie mogą zwolnić mikrojednostki z którejkolwiek lub wszystkich z poniższych wymogów: a) obowiązku przedstawiania "rozliczeń międzyokresowych czynnych" oraz	N	-	<p>średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty, (...)</p> <p>e) spółki, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem lit. c, oraz inne osoby prawne, a także oddziały przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej - z wyłączeniem jednostek, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, jednostek zamierzających ubiegać się lub ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności na podstawie przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, oraz jednostek sektora finansów publicznych – które:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za poprzedni rok obrotowy sporządziły sprawozdanie finansowe z zastosowaniem art. 46 ust. 5 pkt 4, art. 47 ust. 4 pkt 4, art. 48 ust. 3, art. 48a ust. 3, art. 48b ust. 4 lub art. 49 ust. 4, oraz - w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe albo w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyły dwie z wymienionych w lit. a wielkości. 	Dyrektywa przewiduje możliwość nie przedstawiania „rozliczeń międzyokresowych czynnych” oraz „rozliczeń
----	-----------------------	--	---	---	---	---

		<p>"rozliczeń międzykresowych kosztów i przychodów". W przypadku gdy państwo członkowskie skorzysta z tej opinii, może ono zezwolić tym jednostkom, wyłącznie w odniesieniu do innych kosztów, o których mowa w ust. 2 lit. b) ppkt (vi) niniejszego artykułu, na odstąpienie od przepisów art. 6 ust. 1 lit. d) w odniesieniu do ujęcia "rozliczeń międzykresowych czynnych" oraz "rozliczeń międzykresowych kosztów i przychodów", pod warunkiem że fakt ten zostanie ujawniony w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego lub, zgodnie z lit. b) niniejszego ustępu, w przypisie do bilansu;</p>			<p>międzykresowych kosztów i przychodów"; w przypadku kosztów jest tylko taka możliwość w odniesieniu do „pozostałych kosztów”. W praktyce w przyjętej konstrukcji mogłoby to dotyczyć generalnie niewielkiej liczby tytułów. Dlatego też nie implementowano tej opcji. Ponadto należy podkreślić, że jednostka mikro zawsze może na podstawie obecnie obowiązującej ustawy o rachunkowości, biorąc pod uwagę zasadę istotności, zdecydować się w ramach przyjętych zasad (polityki) rachunkowości na zastosowanie uproszczeń w zakresie ewidencji i prezentacji rozliczeń międzykresowych, jeżeli nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na realizację obowiązku określonego w art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości (jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno</p>
--	--	--	--	--	---

						<p>przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy). Przyjmując powyższe takie koszty i przychody byłyby odnoszone bezpośrednio w koszty lub przychody.</p>
6.	Art. 36 ust. 1 lit. b	<p>1. Państwa członkowskie mogą zwolnić mikrojednostki z któregośkolwiek lub wszystkich z poniższych wymogów:</p> <p>a) (...)</p> <p>b) obowiązku sporządzania informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego zgodnie z art. 16, pod warunkiem że informacje wymagane na mocy art. 16 ust. 1 lit. d) i e) niniejszej dyrektywy oraz art. 24 ust. 2 dyrektywy 2012/30/UE zostaną ujawnione w przypisie do bilansu;</p>	N	Art. 48 ust. 3 oraz załącznik nr 4	<p>3. Jednostka mikro może nie sporządzać informacji dodatkowej, o której mowa w ust. 1, pod warunkiem że przedstawi informacje uzupełniające do bilansu określone w załączniku nr 4 do ustawy.</p> <p>Odpowiedni fragment Załącznika nr 4: Informacje uzupełniające do bilansu: 1) kwota wszelkich zobowiązań finansowych, w tym z tytułu dłużnych instrumentów finansowych, gwarancji i poręczeń lub zobowiązań warunkowych nieuwzględnionych w bilansie, ze wskazaniem charakteru i formy wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo; wszelkie zobowiązania dotyczące emerytur oraz jednostek powiązanych lub stowarzyszonych są ujawniane odrębnie, 2) kwota zaliczek i kredytów udzielonych członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, ze wskazaniem oprocentowania, głównych warunków oraz wszelkich kwot spłaconych, odpisanych lub umorzonych, a także zobowiązań zaciągniętych w ich</p>	

					<p>imienu tytułem gwarancji i poręczeń wszelkiego rodzaju, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii,</p> <p>3) o udziałach (akcjach) własnych, w tym:</p> <p>a) przyczyna nabycia udziałów (akcji) własnych dokonanego w roku obrotowym,</p> <p>b) liczba i wartość nominalna nabytych oraz zbytych w roku obrotowym udziałów (akcji), a w przypadku braku wartości nominalnej, ich wartość księgowa, jak też część kapitału podstawowego, którą te udziały (akcje) reprezentują,</p> <p>c) w przypadku nabycia lub zbycia odpłatnego, równowartość tych udziałów (akcji),</p> <p>d) liczba i wartość nominalna lub, w razie braku wartości nominalnej, wartość księgowa wszystkich udziałów (akcji) nabytych i zatrzymanych, jak również część kapitału podstawowego, którą te udziały (akcje) reprezentują.</p>	
7.	Art. 36 ust. 1 lit. c	1. Państwa członkowskie mogą zwolnić mikrojednostki z któregokolwiek lub wszystkich z poniższych wymogów: a) (...), b) (...) c) obowiązku sporządzania sprawozdania z działalności zgodnie z rozdziałem 5, pod	N	Art. 49 ust. 4 oraz załącznik nr 4	4. Jednostka mikro, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. a i e, która ma obowiązek sporządzania sprawozdania z działalności jednostki zgodnie z ust. 1, może nie sporządzać tego sprawozdania, pod warunkiem że w informacji dodatkowej, a w przypadku, o którym	

8.	Art. 36 ust. 1 lit. d	warunkiem że informacje wymagane na mocy art. 24 ust. 2 dyrektywy 2012/30/UE zostaną ujawnione w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego lub, zgodnie z lit. b) niniejszego ustępu, w przypisie do bilansu;			mowa w art. 48 ust. 3, jako informacje uzupełniające do bilansu, przedstawi informacje dotyczące nabycia udziałów (akcji) własnych określone w załączniku nr 4 do ustawy. Odpowiedni fragment Załącznika nr 4: Informacje uzupełniające do bilansu: 1) (...) 2) (...) 3) o udziałach (akcjach) własnych, w tym: a) przyczyna nabycia udziałów (akcji) własnych dokonanego w roku obrotowym, b) liczba i wartość nominalna nabytych oraz zbytych w roku obrotowym udziałów (akcji), a w przypadku braku wartości nominalnej, ich wartość księgowa, jak też część kapitału podstawowego, którą te udziały (akcje) reprezentują, c) w przypadku nabycia lub zbycia odpłatnego, równowartość tych udziałów (akcji), d) liczba i wartość nominalna lub, w razie braku wartości nominalnej, wartość księgowa wszystkich udziałów (akcji) nabytych i zatrzymanych, jak również część kapitału podstawowego, którą te udziały (akcje) reprezentują.	W celu zapewnienia minimum zakresu informacyjnego dla odbiorców sprawozdania
		1. Państwa członkowskie mogą zwolnić mikrojednostki z któregokolwiek lub wszystkich z poniższych wymogów: a) (...),	N	-	Częściowo skorzystano z opcji (przepis jest częściowo implementowany w art. 69 ust. 1 obecnie obowiązującej ustawy o rachunkowości)	

		<p>b) (...), c) (...), d) obowiązku ogłaszania rocznych sprawozdań finansowych zgodnie z rozdziałem 7 niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że informacje bilansowe zawarte w tych sprawozdaniach będą należycie przedkładane zgodnie z przepisami prawa krajowego co najmniej jednemu właściwemu organowi wyznaczonemu przez dane państwo członkowskie. W przypadku gdy właściwym organem nie jest rejestr centralny, rejestr handlowy lub rejestr spółek, o których mowa w art. 3 ust. 1 dyrektywy 2009/101/WE, ten właściwy organ ma obowiązek przekazać przedłożone informacje do rejestru.</p>	N	Art. 46 ust. 5 pkt 1 i 4 oraz załącznik nr 4	<p>5. Bilans powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym: 1) dla jednostek innych niż banki, zakłady ubezpieczeń, zakłady reasekuracji i jednostki mikro - w załączniku nr 1 do ustawy; 2) (...); 3) (...); 4) dla jednostek mikro – w załączniku nr 4 do ustawy.</p> <p>Odpowiedni fragment Załącznika nr 4: Bilans Aktywa A. Aktywa trwałe, w tym:</p>	<p>finansowego konieczne jest zapewnienie publikacji przez jednostki mikro także rachunku zysków i strat. Nie powinno to stanowić dodatkowego obciążenia dla tych jednostek, gdyż jednostki mikro zobowiązane są do sporządzenia tego elementu sprawozdania.</p>
9.	Art. 36 ust. 2 lit. a	<p>2. Państwa członkowskie mogą zezwolić mikrojednostkom, by: a) sporządziły jedynie skrócony bilans wykazujący oddzielnie co najmniej pozycje poprzedzone literami w załącznikach III lub IV, o ile dane pozycje mają zastosowanie. W przypadkach gdy zastosowanie ma ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, z bilansu wyłącza się pozycję E po stronie aktywów i pozycję D po stronie pasywów w załączniku III lub pozycje E i K w załączniku IV;</p>	N			

					<p>- środki trwałe</p> <p>B. Aktywa obrotowe, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapasy - należności krótkoterminowe <p>Aktywa razem</p> <p>Pasywa</p> <p>A. Kapitał (fundusz) własny, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kapitał (fundusz) podstawowy - należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna) <p>B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rezerwy na zobowiązania - zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek <p>Pasywa razem</p>	
10.	Art. 36 ust. 2 lit. b	2. Państwa członkowskie mogą zezwolić mikrojednostkom, by:	N	Art. 47 ust. 4 pkt 1 i 4 oraz załącznik nr 4	<p>4. Rachunek zysków i strat powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dla jednostek innych niż banki, zakłady ubezpieczeń, zakłady reasekuracji i jednostki mikro - w załączniku nr 1 do ustawy, w wariantach kalkulacyjnym albo porównawczym, zależnie od wyboru dokonanego przez kierownika jednostki; 2) (...); 3) (...); 4) dla jednostek mikro – w załączniku nr 4 do ustawy. <p>Odpowiedni fragment Załącznika nr 4: Rachunek zysków i strat</p>	

		niniejszego artykułu przedstawia prawdziwy i rzetelny obraz wymagany na mocy art. 4 ust. 3, w związku z czym do takich sprawozdań nie mają zastosowania przepisy art. 4 ust. 4.					pkt 4, art. 47 ust. 4 pkt 4, art. 48 ust. 3, art. 48a ust. 3, art. 48b ust. 4 lub art. 49 ust. 4, przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy tej jednostki.	
13.	Art. 36 ust. 5	5. Jeżeli zastosowanie ma ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, suma bilansowa, o której mowa w art. 3 ust. 1 lit. a), obejmuje składniki aktywów, o których mowa w pozycjach A–D po stronie aktywów w załączniku III, lub pozycje A–D w załączniku IV.	N	-		Nie ma zastosowania, gdyż nie skorzystano z opcji w art. 36 ust. 1 lit. a) dyrektywy		
14.	Art. 36 ust. 7	7. Państwa członkowskie nie udostępniają odstępstw przewidzianych w ust. 1, 2 i 3 w odniesieniu do przedsiębiorstw inwestycyjnych i finansowych jednostek holdingowych.	N	-		Nie ma zastosowania, gdyż w Polsce jednostki, o których mowa w tym przepisie, ze względu na swoją formę prawną, nie są objęte zakresem zastosowania wdrażanej dyrektywy		
15.	Art. 40	Artykuł 40 Ograniczenie zwolnień dla jednostek interesu publicznego O ile nie zostało to wyraźnie przewidziane w niniejszej dyrektywie, państwa członkowskie wyłączaają jednostki interesu publicznego z zakresu uproszczeń i zwolnień ustanowionych w niniejszej dyrektywie. Jednostka interesu publicznego jest traktowana jak duża jednostka, bez	N	art. 3 ust. 1 pkt 1a lit a i e		1a) (...) a) (...) z wyłączeniem jednostek, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, jednostek zamierzających ubiegać się lub ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności na podstawie przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 (...) e) (...) z wyłączeniem jednostek, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, jednostek zamierzających ubiegać się lub		

		względu na jej przychody netto ze sprzedaży, sumę bilansową lub średnią liczbę zatrudnionych w roku obrotowym.			ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności na podstawie przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 (...)	
POZOSTALE PRZEPISY PROJEKTU						
Lp.	Jedn. red.	Treść przepisu projektu	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu			
1.	Art. 2 ust. 1 pkt 2 i 6	2) osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych, spółek partnerskich, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro 6) oddziałów i przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej;	<p>Zmiany porządkujące, wynikające z wprowadzenia do ustawy definicji jednostki mikro oraz ma służyć uporządkowaniu katalogu jednostek zobowiązanych do stosowania przepisów o rachunkowości i zapewnienia spójności pomiędzy jej przepisami. Do głównych zmian w powyższym zakresie należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykreślenie z katalogu podmiotów zwolnionych z obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych (określonych w pkt. 2) spółdzielni socjalnych, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły mniej niż równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro. Jednostki te, jako osoby prawne, powinny prowadzić księgi rachunkowe bez względu na wielkość osiągniętych przychodów; - wprowadzenie dla osób fizycznych nieposiadających obywatelstwa polskiego możliwości nieprowadzenia ksiąg rachunkowych, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy są niższe niż równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro. Możliwość taką, na podstawie obecnie obowiązujących przepisów, mają osoby fizyczne, które są obywatelami polskimi oraz osoby fizyczne będące obywatelami pozostałych krajów członkowskich Unii Europejskiej. Projektowana zmiana ma na celu wprowadzenie przedmiotowego zwolnienia także dla osób fizycznych pochodzących z krajów spoza Unii Europejskiej. Cel ten został osiągnięty poprzez wykreślenie w pkt 6 ust. 1 wyrażenia „osób zagranicznych”. W rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej za osoby zagraniczne uważa się: osobę fizyczną nieposiadającą obywatelstwa polskiego, osobę prawną z siedzibą za granicą, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, z siedzibą za granicą. Po zmianach osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego zostanie objęta nowelizowanym pkt 2 ust. 1 art. 2. Natomiast do pozostałych osób zagranicznych w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej przepisów o rachunkowości nie stosuje się, gdyż są to osoby posiadające siedzibę za granicą. Usunięcie to zatem jest w pełni uzasadnione. 			

2.	Art. 2 ust. 1 pkt 4 lit. c	Uchyła się	<p>Uchyła się w art. 2 w ust. 1 pkt 4 lit c, tj. z katalogu podmiotów zobowiązanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych wykreśla się państwowe fundusze celowe z uwagi na fakt, że państwowy fundusz celowy stanowi – zgodnie z zapisami art. 29 ust. 4 ustawy o finansach publicznych – wyodrębniony rachunek bankowy, którym dysponuje minister wskazany w ustawie tworzącej fundusz albo inny organ wskazany w ustawie o finansach publicznych. Dlatego też zdarzenia dotyczące państwowego funduszu celowego ujmowane są w księgach rachunkowych i wykazywane w sprawozdaniu finansowym jednostki obsługującej dysponenta tego funduszu. Wynika to z § 17 ust. 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289). W związku z tym bezzasadne jest stosowanie przepisów ustawy o rachunkowości do państwowych funduszy celowych.</p>
3.	Art. 2 ust. 4	„4. Kościelne osoby prawne nieprowadzące działalności gospodarczej prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami wewnętrznymi tych osób.”	<p>W związku z objęciem definicji jednostki mikro jednostek, których dotyczą przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 137, poz. 1539, Dz. U. z 2003 r. Nr 11, poz. 117) (zwane dalej rozporządzeniem), przepis jest przeniesieniem do ustawy postanowień § 2 ust. 2 rozporządzenia, dotyczących prowadzenia rachunkowości przez kościelne osoby prawne, które, w przypadku gdy nie prowadzą działalności gospodarczej, prowadzą swoją rachunkowość według zasad określonych przez wewnętrzne przepisy kościelne.</p>
4.	Art. 3 ust. 1 pkt 1a lit a, b, c, d	1a) jednostce mikro – rozumie się przez to: a) (...) oraz inne osoby prawne, a także oddziały przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (...) z wyłączeniem (...) jednostek sektora finansów publicznych - jeżeli jednostki te w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w	<p>Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom podmiotów obrotu gospodarczego, w celu umożliwienia stosowania uproszczeń w rachunkowości przez szerszy krąg podmiotów niż wynika to bezpośrednio z dyrektywy 2013/34, w nowelizacji przewiduje się rozszerzenie katalogu jednostek mikro także na:</p> <p>1) inne osoby prawne, z wyłączeniem jednostek sektora finansów publicznych, a także oddziały przedsiębiorców zagranicznych (w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej), które, w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, nie przekroczyły, dwóch z ww. trzech wielkości (proponuje się analogiczne kryteria jak dla spółek tj. w zakresie wielkości sumy bilansowej, przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz przeciętnego zatrudnienia w roku obrotowym);</p> <p>2) stowarzyszenia, związki zawodowe, organizacje pracodawców, izby gospodarcze, fundacje,</p>

	<p>przypadku jednostek rozpoczynających działalność w roku obrotowym, w którym rozpoczęły działalność, nie przekroczyły, z zastrzeżeniem lit. e, co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 500 000 zł - w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, - 3 000 000 zł - w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, - 10 osób - w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty, <p>b) stowarzyszenia, związki zawodowe, organizacje pracodawców, izby gospodarcze, fundacje, przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, społeczno-zawodowe organizacje rolników, organizacje samorządu zawodowego i organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła – jeżeli nie prowadzą działalności gospodarczej,</p> <p>c) osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie, jeżeli przychody netto tych jednostek ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych wyniosły równowartość w walucie polskiej nie mniej niż 1 200 000 euro i nie więcej niż 2 000 000 euro za poprzedni rok obrotowy, a w przypadku jednostek rozpoczynających działalność albo prowadzenie ksiąg</p>	<p>przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, społeczno-zawodowe organizacje rolników, organizacje samorządu zawodowego i organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła – jeżeli nie prowadzą działalności gospodarczej;</p> <p>3) osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły równowartość w walucie polskiej nie mniej niż 1 200 000 euro i nie więcej niż 2 000 000 euro oraz</p> <p>4) osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie, które również mogą, na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o rachunkowości, stosować zasady rachunkowości określone ustawą od początku następnego roku obrotowego, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy są niższe niż równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro.</p> <p>W związku z objęciem definicją jednostki mikro jednostek, których dotyczą przepisy rozporządzenia, postanowienia tego rozporządzenia zostają przeniesione do ustawy o rachunkowości. Tym samym rozporządzenie zostanie uchylone podobnie jak delegacja do jego wydania, znajdująca się dotychczas w art. 82 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Jednakże w odróżnieniu od obecnej regulacji katalog jednostek zaliczanych do jednostek mikro będzie zamknięty. Celem tej zmiany jest umożliwienie jednolitego stosowania przepisów oraz uniknięcie niejasności interpretacyjnych dotyczących grupy jednostek, niebędących spółkami prawa handlowego, nieprowadzących działalności gospodarczej, które zaliczane są do jednostek mikro.</p> <p>Zważywszy na tendencje w zakresie wprowadzenia ułatwień w prawie bilansowym dla najmniejszych jednostek, projekt ustawy zmieniającej zawiera także przepisy umożliwiające stosowanie uproszczeń w rachunkowości przez osoby fizyczne (w tym osoby fizyczne nie posiadające obywatelstwa polskiego), spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie, których przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy przekroczyły równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro. W obecnym stanie prawnym ww. podmioty po przekroczeniu powyższego limitu zobowiązane są do prowadzenia tzw. pełnej księgowości. Zaproponowany limit do stosowania uproszczeń przez osoby fizyczne (tj. równowartości w walucie polskiej 2 000 000 euro) jest spójny z limitem dla mikroprzedsiębiorcy określonym w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.).</p> <p>Dodatkowo, zgodnie z projektowaną regulacją, z uproszczeń przewidzianych dla jednostek mikro</p>
--	---	---

		<p>rachunkowych w sposób określony ustawą – w roku obrotowym, w którym rozpoczęły działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą, d) osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie, które stosują zasady rachunkowości określone ustawą na podstawie art. 2 ust. 2</p> <p>– w stosunku do których organ zatwierdzający podjął decyzję w sprawie sporządzenia sprawozdania finansowego z zastosowaniem art. 46 ust. 5 pkt 4, art. 47 ust. 4 pkt 4, art. 48 ust. 3, art. 48a ust. 3, art. 48b ust. 4 lub art. 49 ust. 4,</p>	<p>będą mogły skorzystać także osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie, które na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o rachunkowości mogą stosować przepisy tej ustawy, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy są niższe niż równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro.</p>
5.	Art. 3 ust. 3	<p>3. Wyrażone w euro wielkości, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, ust. 2 i w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. c, przelicza się na walutę polską po średnim kursie ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski, na dzień 30 września roku poprzedzającego rok obrotowy.</p>	<p>Przepis porządkujący. Powtórzono dotychczasową regulację ust. 3 uzupełnioną o wskazanie, że norma ta ma zastosowanie także do przeliczania na walutę krajową progu wskazanego w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. c.</p>
6.	Art. 7 ust. 2a	<p>2a. Jednostka mikro, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. b, może zrezygnować z zachowania zasady ostrożności przy wycenie poszczególnych składników aktywów i pasywów.</p>	<p>W art. 7 ustawy o rachunkowości po ustępie 2 dodaje się ustęp 2a, przewidujący możliwość rezygnacji z obowiązku stosowania zasady ostrożności przez stowarzyszenia, związki zawodowe, organizacje pracodawców, izby gospodarcze, fundacje, przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych, społeczno-zawodowe organizacje rolników, organizacje samorządu zawodowego i organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła, jeżeli nie prowadzą one działalności gospodarczej. Oznacza to, że jednostki te nie są zobligowane np. do dokonywania odpisów aktualizujących składników aktywów oraz do tworzenia rezerw. Zmiana ta wynika z przeniesienia do ustawy o rachunkowości przepisów rozporządzenia. Zwolnienie to obowiązuje od 1995 r. i ma swój wyraz w § 2 ust. 5 rozporządzenia.</p>
7.	Art.	<p>3a. Ustalona w rachunku zysków i strat</p>	<p>Zmiana wynika z przeniesienia przepisów rozporządzenia do ustawy o rachunkowości. Przepis</p>

47 ust. 3a	różnica pomiędzy przychodami a kosztami jednostki mikro, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. b, zwiększa - po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego - odpowiednio przychody lub koszty w następnym roku obrotowym; różnica dodatnia może być zaliczona na zwiększenie kapitału (funduszu) podstawowego.	szczegółnej zasady ustalania wyniku finansowego dla stowarzyszeń, fundacji, związków zawodowych, organizacji pracodawców, izb gospodarczych, przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, społeczno-zawodowych organizacji rolników, organizacji samorządu zawodowego i organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła (jeśli nie prowadzi działalność gospodarczej), polegającej na zwiększeniu – po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego – odpowiednio przychodów lub kosztów w następnym roku obrotowym (lub różnica dodatnia może być zaliczona na zwiększenie kapitału (funduszu) podstawowego);
8. Art. 48a ust. 3	3. Jednostka mikro może nie sporządzać zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym, o którym mowa w ust. 1.	Przepis dający jednostce mikro możliwość niesporządzania zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym.
9.	4. Jednostka mikro może nie sporządzać rachunku przepływów pieniężnych, o którym mowa w ust. 1.	Przepis umożliwiający jednostce mikro niesporządzanie rachunku przepływów pieniężnych.
10. Art. 80 ust. 3	3. Do stowarzyszeń, związków zawodowych, organizacji pracodawców, izb gospodarczych, fundacji, przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, społeczno-zawodowych organizacji rolników, zawodowych organizacji rolników, organizacji samorządu zawodowego i organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, jeżeli nie prowadzi działalność gospodarczej, nie stosuje się przepisów rozdziałów 6 i 7 ustawy.	Artykuł ten w znowelizowanej formie zawiera enumeratywny katalog jednostek, do których nie stosuje się przepisów rozdziału 6 (Skonsolidowane sprawozdania finansowe grupy kapitałowej) oraz rozdziału 7 (Badanie, składanie do właściwego rejestru sądowego, udostępnianie i ogłaszanie sprawozdań finansowych) ustawy o rachunkowości. Dotyczy on jednostek, do których zastosowanie miały przepisy rozporządzenia.
11. Art.	Uchyła się	Przepis uchyla delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do

82 pkt 1			wydania rozporządzenia określającego szczególne zasady rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej. Uchylenie delegacji ustawowej wynika z przeniesienia przepisów rozporządzenia do ustawy o rachunkowości.
12. Załącznik nr 1	w załączniku nr 1 do ustawy tytuł załącznika otrzymuje brzmienie: „Zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 45 ustawy, dla innych jednostek niż banki, zakłady ubezpieczeń, zakłady reasekuracji i jednostki mikro”		Przepis porządkujący: zmiana tytułu załącznika nr 1 w związku z wprowadzeniem załącznika nr 4 dla jednostek mikro.
13. Załącznik nr 4	F. Wynik finansowy netto ogółem (A-B+C-D-E), w tym: I. Nadwyżka przychodów nad kosztami (wartość dodatnia) II. Nadwyżka kosztów nad przychodami (wartość ujemna) (dla jednostek mikro, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1a lit. b ustawy)”		Zmiana wynika z przeniesienia przepisów rozporządzenia do ustawy o rachunkowości.